

Передплата
на «РУСЛАНА» вивозить:
в Австрії:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.
За границею:
на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Посадкове число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

•Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Копервіка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Справа турецько-грецька.

Подорож гр. Голуховского до Франції має мабуть важнішу причину, ніж відвіданє своєї родини в сірчаных купелях під Вогезами. Гр. Голуховский має стрінутись в незвіснім доси місци з міністром справ заграничних, п. Ганото, а предметом наради мабуть буде справа турецько-грецька, що мимо гармонійного концерту європейского безнастанно розстроює ся. Що розстрій якийсь заволодів на конференциях амбасадорів європейских, сего можна було догадувати ся по пинявости переговорів. Нині однакож кинула спорий луч світла на причини сеї пинявости відповідь міністра справ заграничних Франції, п. Ганото, на інтерпеляцію, поставлену ще перед тижнем в парламенті францускім послом Боєром.

Посол сей, охотник грецький на полях тесалійских, поставив до правительства інтерпеляцію в справі переговорів і жаждає пояснєнь. Притім не здержав ся інтерпелянт від острійшої критики політики Франції на всході, жадав більшої рішучости супроти Туреччини, проєктував прилученє Крети до Греції, пригадав різні вірменські і засудив Туреччину на смерть яко державу, що від віків здержує розвій образованности на цілім всході. Европа повинна правити ся симпатіями лише в користь християн турецьких. Боєр мотивував свою інтерпеляцію двігодинною річю і спонукав других послів до слова, котрі рівнож острій критиці піддали політику Франції на всході, домагаючись як Боєр більше рішучого виступленя проти Туреччини і прилученя Крети до Греції.

По добрім тиждні проговорив Ганото. Але відповідь его (17-го липня) була так неясна, виминаюча, а навіть загадочна, що сталась нині предметом поважного розбору в прасі європейській. Ганото сказав, що він рад би бачити Крету автономною; що він рад би справедливо розмежити Туреччину від Греції в Тесалії; що він радо жєлає

собі прискореня мира, але Франція не може сама о тім рішати. Там мають свої інтереси і другі держави європейскі. Франція прилучила ся до спільної акції. Її вплив на всході не упав. Християнам живе ся безпечно в Туреччині (?). Франція хоче удержати на всході status quo і заступати ідеї справедливости і людяности (?). В тім напрямі поступають всі держави європейскі. Війну повело ся обмежити, а Крету взяти немов в застав. Хто спинює переговори, годі докладно сказати. З кожним днем видний поступ (?). Справа відшкодовань воєнних майже покінчена. Регуляція границь туй-туй буде порішена. Легко критикувати, але треба мати на оці загал питань на всході. Концертови європейскому повело ся удержати мир, а нині старає ся він наклонити Туреччину до умірености. Тому і надіє ся правительство, що палата одобрить політику кабінету француского на всході.

Неясна відповідь міністра Ганото спонукала пос. Гоблета до ще острійшого виступу проти правительства і заміту, що Франція віднесла ся до Греції несправедливо, спинивши акцію воєнну єї фльоти, та що ціла політика кабінету довела до того, що тепер Німеччина скріпила своє становище і вплив на всході. Справа кретьєнська не полагоджена а про реформи в Туреччині і луна пропала.

Президент кабінету, Мелін, взяв вправді свого товариша Ганото-а в оборону, але і ся оборона не прояснила справи. Греція сама перед собою провинила ся — сказав Мелін — не послухавши добрих рад Європи, а вдавши ся в нерівний бій. Як би ми схотіли були проявити наші симпатії для Греції, як сего домагає ся пос. Гобле, то треба було просто виповісти Туреччині війну, а за Туреччиною були би ми подибали державу нам всім звісну (Росію). Правительство пішло проте разом з другими державами і замість стати сторонником, заняло становище роз'ємника. Така політика була щаслива. Инакше могло

прийти до європейської війни. Мир є правдоподібний. Як концерт європейский удержить ся і по заключеню мира, то тоді настане час, взяти ся за потрібні реформи в Туреччині. Заяву обох міністрів прийняла палата 334 голосами проти 114 до відомости.

Отся обставина, що мир турецько-грецький по словам Меліна лише «правдоподібний» а не певний, спонукає імовірно гр. Голуховского до стрічи з Ганотом. Стріча та тим конечнійша, що Греція втратила через проволоку переговорів всі свої доходи і плоди в Тесалії, а з других країв турецьких, іменно з Старої Сербії, надходять досить трівожні вісти про чинний фанатизм Арнавтів супроти християн. Порта може буде вдячною Франції за єї невіразне становище в справі мира, але Европа може підозрівати Францію о якусь окрему та дуже податливу політику на всході і то як-раз в хвили, коли другі держави в письмах монархів до султана виступили зовсім рішучо та домагали ся покінченя переговорів та полекший для Греції. Може бути, що Туреччина і без Франції змякне супротив конференції амбасадорів, тим більше, що цар Никола вислав вже друге категоричне письмо до султана. Але на кождий случай Австрія яко найбільше інтересована держава на всході мусить докладно знати, чи Ганото говорив лише яко чемний Француз, чи може за чемністю криє ся який-небудь сепаратистичний намір в політиці всхідній?

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*

Як би то виглядало в будучій державі соціалістичній?

(Дальше).

Ми подали статю саскої часописи робітничої про подружє і родину в соціалістичній дер-

*) Див. Ч. 153.

Забавка не до забави.

Евгена Мандичевского.

(Дальше.)

Пані дому перепросила гостей, що мусить вийти до кухні, а пан Константин, глянувши на ню, подумав: я того давно хотів. Він все був щирий, і говорив дальше:

— Завидую того щастя, навіть такому завидую, що може снити, що незабавом і він знайде щастє!...

І я сню о тім!

— Що ви говорите! — Молода вдова бавила ся кокардкою при рукаві.

— Так, я можу о тім снити, від коли я побачив одну паню.

— Так?

— Ах, ласкава пані! По що бавити ся не певними двозначниками. На жаль снів моїх не можу в дійстність обернути, бо се може тільки та, о котрій сню цілими днями — ночами; а колиби єї слово мало мої сні розвіяти і зробити мене нещасливим, то волю таким бути, як

жити з дня на день в непевности! І тому, скажу щиро, се Ви єсьте, пані, в котрій руках моя судьба!

Він хотів взяти Ольгу за руку, але не удалось єму, бо вона закрила паленюче лице.

— Ви мене доперва в друге бачите, — сказала.

— Оден, перший раз вистарчив, щоби в моім серцю зівставити незатерті сліди.

— За оден раз? — задивувала ся Оля.

— Се питанє, ласкава пані, доводить, як мало ви знали до тепер правдиву любов, се чувство, котре нас відразу розпалює, і кличе з нашого серця до розуму: тій мусиш цілковито віддати ся — до неї виключно мусиш належати.

Константин держав Олю за ліву руку, і старав ся поглянути в єї очи, і проникнути єї зір.

Ольга зітхнула. — О, колиб мій Ярослав се почув і побачив, сердечно мусівби єміяти ся!

— Єміяти ся?!

— Певно. Подумайте тільки, шептала Оля схилившись до Константина, щоби хто не під-

слухав, він мене уважав забавкою і більше нічого.

— А! А!

— Цілком певно, і остерігав мене перед людьми, котріби мене уважали чимсь лучшим.

— Шаную память Вашого чоловіка покійного, але мушу сказати, що був гіршим від найдикшого Індіянина.

— Від найдикшого Індіянина?

— Так, від найдикшого Індіянина. Такий дикун жадав в дикім єгоїзмі, щоби єго жінка разом з ним згоріла — а Вап чоловік жадав іншої жертви: він хотів, щоби Ви жили самі, і єго тільки оплакували. Але жарт жартом. Ваш чоловік не любив Вас, і тому не міг Вас зрозуміти, тому не умів Вас оцінити, що Ви для него нічим, або мало чим були, Ви, що одним поглядом запалюєте любов в серцях мужчин!

Вдова покрутила головою. — Бачите — зачала говорити, коли за дверми задзвонили склянки.

— Ми ще о тім поговоримо, дорога сусідо, — сказав пан Константин.

З того часу молода вдова частійше заходила до дому приятельки, а коли одного

жаві. Чиж се не сором говорити людям такі річч, глумувати з сьвятої, повної саможертви материнської любові і просто з болотом змісити подружжя! Але для тих людей нема нічого сьвятого, і тому треба виповісти війну теперішньому ладові, щоби люди могли безкарно уживати змислових розкошій! На жаль і тепер вже є такі дівчата, що закладають «подружжя на пробу» (живуть на віру). По думці соціалістичних провідирів булоб се похвално так устроїти вихованє дїтий, щоби хирні дїти задалегідь вимерали. Так як би мати не любила так само хирної дитини, як і здорової! Власть батьківська над дїтьми має устати, щоби були енергічні і самостійні характери. Уже й тепер є дїти виховувані в таких інститутах без впливу родини: се дїти в закладах сиріт і в захоронках. Але чи звідтам багато повиходило енергічних і самостійних людей?! Колиж з ними заговорити про щасливі дитячі літа, тоді захмарить ся їх чоло і можна почути все жалі: «Ой я не мав батьківщини, не мав рідного дому!» Челядник іде в світ, щоби чогось навчити ся, а з его переписки з родиною видно все банованє за домом, бо він чув, що «всюди добре а дома найліпше!»

Соціалдемократи так жалують ся на конкуренцію жіночої і дитячої роботи, а тут «Саска робітнича часопись» хоче жінки відтягнути від домашнього господарства а дїти чим скорше від школи, щоби їх заправити до фабрики. Як се згоджує ся одно з другим?

Колиж би хто запевняв, що погляди Саскої робітничої часописи не є міродайні, то відсилаемо такого до книжки Бебля «Die Frau», де все те розведено ще ширше і виразнійше. Бебель пише: «Кожда народжена дитина, все одно хлопець чи дівчина, є для суспільности бажаним приростом, позаяк суспільність бачить в ній можливість дальшого свого істнованя, свого власного розвитку. Тимто вважає суспільність се своїм обовязком, дбати після сил своїх про нового свого члена. Мати і дитина мають бути для того уміщені в окремих клініках, у вигідній хаті з приємним окруженєм і бачною опікою. Сего не можуть мати у власній хаті, бо тут нема ніякої опіки, бо слуга відійшла, або єї нема, для того треба їх умістити в інституції, де подумано про таку опіку. Вправді в будуччині не буде подружжя, але за те будуть люди парувати ся з наклонности.»

Спиталиб ми такого чоловіка, що оженив ся з наклонности з своєю жінкою, чи саме в таких важних хвилях пустив би він єї від себе, або чи жінка, що дійсно любить свого чоловіка, в таку годину розлучала би ся з чоловіком! Власне в таких хвилях подружжя є нероздільне. Очевидно Бебель нічого не знає про се; єму мабуть зовсім чужі є розуміння про любов подружжя, любов дїтий; за те можна з его дїл догадувати ся, що має сильні змислові похоти, котрі вельми змінчиві.

Скоро дитина відлучена, віддають єї до иньшого закладу, а деж подіє ся мати? — вжеж не верне до своєї пустої хати, щоб там роздумувати, над тим, як чужі люди будуть обходити

ся з єї безпомічною дитиною. Чиж така мати може бути щаслива? Такими жорстокими родичами можуть хіба бути Бебель і жінка, але у кого ще є іскра любові, сей ніяк на щось подібного не згодить ся. Житє єсть чимсь иньшим як змисловим уповнем, або нагінкою за змисловими розкошами.

Вже з морального становища треба конечно виступити против погляду Бебля на «подружжя на пробу». Хоч децо є в тім правди, що Бебель говорить про нинішнє подружжя, то всеж таки трудно з ним погодити ся, щоби нарід мав морально дивинути ся житєм на віру, як він учить. Навпаки можна на певно сказати, що нарід через таку розпусту, яку завело би житє на віру, зовсім підупав би і пропав би.

Бебель радо покликуює ся в своїй книжці «Die Frau» на Спартанців. Але они зовсім инакше думали про подружжя, як він. Житя на віру і такого иньшого, як учить Бебель, не було у них. Бебель і товариші не мають ані крихти в собі спартанського, бо Спартанці уважали загальну рівність яко загальну хибу. Лікурґ, відповів одному, що бажав завести демократичну рівність вєх: Заведи передовсім таку рівність у себе дома! Не дорікаємо соціалній демокрації задля того, що она домагає ся ліпшого устрою державного, але задля того, що она хоче довести до сеї поправи супротивними і несправедливими способами.

Головною хибкою соціалної демокрації остане все і по всі часи то, що она не числить ся з людьми, які они є і були, а допускає, що люди будуть ліпші, зовсім иньші як теперішні. Чи в далекій будуччині люди справді на стілько можуть змінити ся, щоби могли здійснити соціалізм будучої держави, сего не знаємо; але се річ певна, що в історичних часах наші предки і иньші культурні народи, Вавилонці, Греки, Римляни і ин. фізично і морально були нам в суцности зближені. Навіть християнство, та найбільша сила против гріха, ніколи не гляділа на людей инакше як на грішні сотворіня. Одна соціална демократія осміляє ся учити: Не буде вже грішних людей, скоро лише переведемо свою програму. Тимчасом покуси до гріха все будуть повторятися, і люди все будуть грішити. Задля того не можемо увірити в соціалнодемократичну державу будуччини. Підбурюванє соціалдемократів не усовершить людей морально, щоби були зрілими для такої держави. А також наука Бебля про житє на віру було би головною перепоною в переведеню цілої програми соціалдемократичної; позаяк злочини з зависти множилиб ся страшенно наслідком неморальности і розпусти. Ся іменно обставина не дозволилаб Бебльови знести карні дома, або може він хоче тих злочинців віддати до дому божевільних?

Далі буде.

Вісти політичні.

В справі цілейської каже «N. W. Tagblatt», що услівє, під яким мали би Словінці одержати якусь нову гімназію в Стирії, т. є: «порозумінє

обох народів» є дуже невизраєне, позаяк Словінці будуть опирати ся при Цілей. «Deutsche Ztg.» уважає закритє гімназії цілейської лише за половичнє средство зі сторони правительства і жадає, щоби словінські ученики закритої гімназії розійшлись по гімназіях словінських в Країні і Марбурзі. Ілюстрований «Wiener Extrablatt» чудуєсь тій незвичайній прояві, що коаліційнє міністерство, в котрім сиділи такі Німці як Пленер і Вурмбранд, заснованєм гімназії в Цілейі вбило клин словінський в тіло німецьке, а теперішній кабінет Баденього (в часті славянський) як-раз сей болючий клин витягнуло з тіла німецького. «Vaterland» думає, що правительство закритєм гімназії в Цілейі зробило крок назад і додає: По часті самі Словінці виноваті, що так стало ся, бо в часі голосованя над сею рубрикою бюджету бракувало в палаті і кількох словінських послів. Намірена правительством провізорія має мабуть на цілі, заснувати при німецькій гімназії в Цілейі паралельні словінські класи, чого за часів коаліції домагали ся самі Словінці, а від чого відступив міністер Мадейський з огляду на протестуючу лівицю німецьку. Що правительство подало ся назад, впливає з того, що оно всю справу зробило зависимою від спорючих сторін, а саме не висказало своєю становища. Се поданє ся взад не принесе хісна правительству. Обструкція не змякне, а більшість парламентарна дуже занепокоїть ся. «Przegląd» львівський не велить ані до справи цєшинської ані до цілейської навязувати великого значіня і кінчить свої виводи радостію над фактом, що бар. Гавч заснованє нової гімназії словінської зробив зависним від порозуміня обох народів в Стирії. Хвилево забув галицький автономіст на шовінізм націоналів німецьких в Стирії і не хоче розуміти, що таке услівє рівняє ся простій негачії чейже оправданої потреби дидактичної із сторони Словінців. «Przegląd» взагалі починає кокетувати з Німцями. Хто за ним стоїть? — він сам знає се найлучше.

Чеси на Мораві надіють ся одержати в найближшій часі окрему раду господарську. Виділ краєвий під проводом заступника маршалка краєвого, дра Промбера ухвалив вже проєкт статута для сеї ради. Тількож з другої сторони доносять, що др. Промбер, не годячи ся з теперішньою політикою Німців, зложив провід «німецького союзу» в Берні, а его місце має заняти пос. найтичанський, Фуке, котрий держить кріпко з Шенерером. Сей послідний заходить ся тепер коло організації паннімецького сторонництва на Мораві і в тій цілі прибуде небавом до Цвітави моравської на віче. Факт сей має вагу о стілько, що доси моравські Німці вибирали ще заєдно «поступовців» до законодатних тіл, котрі бажали найти якийсь modus vivendi з Чехами моравськими. Душею такої акції був доси бар. Хлюмецький. Тепер видко значінє Хлюмецького гине, а впливи Шенерера ростуть.

Проти обструкції в угорекім соїмі хоче собі бар. Банфі тим порадити, що засіданя палати посольської будуть на будучє відбувати ся не від 10 до 2 години, але аж до 3.

Аграристи німецькі домагають ся, щоби для піднесеня цін збіжа місцевого правительство видало заборону збіжа заграничного.

Справа турецька. До Парижа доносять, що амбасадори європейські звірили собі вже ті короводи, які з ними виправляє Туреччина. Коли приміром на порядку деннім була справа тєсалійська, то султан велів своїм делеґатам домагати ся передовсім порішеня автономії Крети, а притім заявив желанє, побільшити війська турецькі на Креті. Але рівночасно приходить також вість, ще вже тепер переговори мирові пійдуть вперед, бо султан увірив в солідарність держав європейських. Друге письмо царя до султана має бути дуже рішучє.

Арнавти турецькі в повіті «Косове поле» допускають ся неімовірних жорстокостей супроти тамошних християн. «Pol. Correspondenz» одержує з Білґороду цілий списє рабунків, насилуваня, розбоїв і неволеня, яких допустили ся арнавти в часі війни турецько-грецької і тепер в часі мирових переговорів. Якийсь Галп з Прокуля прогнав просто Сербина Ніколіча з господарства его. Арнавти Байрам і Біняк в Радевачі наложили на кожду християнську хату в селі Гораздці контрибуцію по 150 франків. Якийсь Язар з Добросля зібрав шайку товаришів і на-

добра сусідка станула з дзвінками склянками в порозі запитала:

— Чи можу паньству пожелати добра і щастя?

Молода пара, коли їх так назвати можна, бо вже не грішила першою молодістю, приняла бажанє, а коли Ольга скинула жалобу, контрактом записала свій маєток Константинови, хотий многі того не похваляли, знаючи сего гуляку.

Ольга здивована приняла ріжні, такі і подібні вістки до відомости, котрі перше не доходили до єї ушей.

Одного разу сидів Константин з Ольгою на канапі. — Дорога, — сказав і поглядив єї гривку, — не гнівай ся! То правда, що до тепер я не ускладав собі нічого, і не визнавав того перед тобою, щоби ріжниця маєтку не була нам перешкодою сполученя. Коли се уважавш обманьством, то любов моя винагородить тобі за те. Гріш не злучив нас, гріш не розлучить нас. Чи ти може иньшої гадки? Ще час!

Повідунок заступив відповідь.

Минув день вінчаня, день тоастів, желань і иньших етикетальностей. Молоді лишили ся самі.

Константин пригорнув Ольгу до свого серця, і витягнув ненарочно шовковий шнурочок, на котрім висіла сільветка з образцем покійного Ярослава.

— На будучє мій образ тут носити, — сказав, — вийми той і дай его мені.

Виняла, а образець упав на землю. Константин схилив ся, підняв, і вложив до кешені.

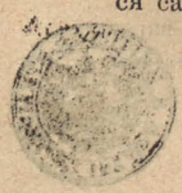
Ольга булаби хибань без серця, без чувства, колиб була се зробила байдужно. На єї бровах зависли дві сльози.

— Чогож заслезили ся твої очі? — спитав чоловік. — Чиж більне ціниш собі память померілого, як мене? Гадав я, що на більші взгляди заслужив з твоєї сторони.

— Бідний, нещасливий Юрку! — заводила Ольга. — Але добре тобі так! За мало ти цінив мое серце, щоб міг в нїм займати перше місце. — Мій другий чоловік приобіцяв мені більше.

— І певно дотримає своїх обітниць, — докинув Константин, пригорнувши жінку до свого боку.

Далі буде.

силує жінчин зовсім безкарно. Таке стало ся в Тірначі, Альовачі, Стреговачі, Райновачі і др. селах. Деінде заводять арнакти панщину на своїх полях. Християни мусять їм робити даром. Рабунки суть на порядку деннім. В селі Колачині забрали арнакти в послідних 10 роках християнським жителям 213 волів, 120 коний, 600 овець і кіз, а 37 людей убили. Хлопців молодих ловлять арнакти і силою перетягають їх на могаметанїзм. А кілька фактів незвісних? »Polit. Correspondenz« подаючи ті і другі факти питає: І з тими розбишаками має християнська Европа заключати мир? Не мира треба, а треба покінчити вже раз з порядками турецькими в Европі.

Сербія збрóть ся о стілько, що скупщина приняла через аклямацію внесенє міністра війни на побільшенє збройних сил. Внесено також інтерпеляцію в справі розбишацтв арнактів в Старій Сербії.

Новинки.

— **Похорони бл. п. Теофія Барановского** відбули ся дня 20 с. м. Похоронний віз украшено вінцями від жєни і дїтїй, від родини Еліясевиць, від редакції Руслана, від Рускої Бєсїди і бюрових товаришів покійника. За домовиною поступала вдова з шестернею дїтїй-недолїтків, з котрих наймолодше несено на руках, відтак родина, знакомі і приятелі покійника. Похоронний похід провадив Впр. митрат о. Туркевич при участі сов. о. о. Гузара, Сьвітєнького, Темницького і о. Яримовича. По дорозі на кладовище відчитано чотири євангелї а хор питомців духовної семінарії сьнівав жалібні піснї. Коли похід наспів на кладовище і опинив ся над отвертою могилою, відправив Впр. о. Туркевич похоронний обряд, а коли рознесли ся трогаючи звуки »Вічна память«, заблисли не в однім оці сльози на вид дрібних дїток-спїрток, що з матершю-вдовою в останнє прощали свого батька і мужа і на спомин того, що з посеред рускої громади народовців убв тихий але щирїй труженник чистого а несхитного характеру, що міг би був ще вивести своїх дїтїй в люди та служити ще рускій громаді в народній праці.

— **Поминальне Богослужєнє** за упокій душі Теофія Барановского, б. інженера виділу краєвого і б. одвічального редактора, »Руслана«, відбуде ся в пятницу дня 23. лїня о 9-їй годїні рано в церкві сс. Василянк у Львові.

— **Пок. Теофіль Барановский** був один з 9 членів-основателів товариства ім. Шевченка, що підписали перший его статут в році 1873 і протягом довшого часу засїдав щорічно у видїлі сегож товариства яко знавець технічних справ. З тих перших 9 членів-основателів остав ще в живих один проф. Романчук, всі інші вже вмерли. Покійник живо інтересував ся народними справами рускими а навіть в останних днях свого життя розвідував ся о всїм подрїбно, позаяк задля тяжкої недуги лікарї не радили єму нічого читати. Особливо розпитував ся про справи Славянського християнсько-народного Союзу і становище в нїм руских послів і солідаризував ся зовсім з реальним напрямом в політиці та заохочував до витривалости мимо злобних напастей з всїх усюдів і нераз повтарає: »Не даймо ся!« Покійник був також рішучим противником поганої спілки Русинів-народовців з москвофілами і вважав ту спілку вельми шкідною не тільки для партїй народовців, але й для руского народу.

— **Ювілей поступовця** обходив перед кількома днями Петербург. Славний публіцист і учений, правительственный радник Михайло Матвєєвич Стасюлевич, видавець славного петербурского місячника *Вестник Європи*, через 50 лїт покладає знамениті заслуги для Росії, ширячи поступ і просьвіту. Стасюлевича можна уважати головою всїх російских елементів поступових т. зв. западників. Уже на посадї професора історії на університетї петербурскїм здобув він собі славу відважного борця за поступ і волю. Его сьвітлі історичні виклади відіграли в історії розвою петербурскої академічної молодежи таку саму роль, як рівнож історичні виклади славного московского професора Грановского, що витворив гуманїстичну школу в Росії. Головним твором Стасюлевича є »История вїків середних« друквана в кількох виданях. В часї студентских розрухів в р. 1861 опустив разом з Кавелїном, Пипїном і Спасовичем університет, бо не міг рівно як і студенти згодити ся на нові університетські порядки, правительством заведені. Учив

історії помершого наслідника престоло Миколая Александровича і оснував в р. 1866 місячник *Вестник Європи*, що від трийцяти лїт ознакомлює Росію з западною цивїлізацією. По замордованю Александра II. оснував дневник *»Порядок«*, в котрім радив надати конституцію царській державі, щоби забезпечити єї перед бурливими потрясеннями. Від сего часу посьвятив ся цілковито публіцистїці і народній просьвіті, видаючи твори трївкі і правдивої вартости. Навіть консервативні дневники славлять заслуги Стасюлевича около російської просьвіти.

— **В що переводять ся наші галицїкї »обєднителї« в Росії.** Англїйскїй »Daile-Mail« подає таку характеристичну допис з Петербурга: Перестав тут виходити загально читаний дневник *»Русь«*, видаваний через Гайдебурова. З початку думали, що се стало ся з фїансових причин, але показало ся небавом, що *Русь* упала через свївробїтника Драгомїрецького, що підписував ся яко відвічальний редактор. Отже той Драгомїрецький, родом Галичанин, був простим шпїгуном поліційним, котрий втиснув ся лише по то до *Руси*, щоби в легкій спосіб можна доносити поліції о випадках і змаганях в публіцистичних кругах. Дїставав за се около 10.000 зр. річно. Довїдав ся о тім Гайдебуров і сейчас нагнав від себе Драгомїрецького. Тодї Соловєв, начальник центральної цензури дав Гайдебурови до зрозумїня, що если шпїгуна задержити, то буде користувати ся вглядною свободою друку, в противнім разї вічні цензурні закази приведуть его дневник до руїни. Гайдебуров волів завісити видавництво, як працювати на спілку з шпїгуном.

— **Кс. Стояловский** бавить тепер у Франції і пише для Риму пропамятнє письмо, що обїїме 160 друкованих сторїн. »Що в Римі буду — пише він в *»Wieńcu Polskim«* — то річ певна, але коли, то Бог знає«.

— **»Християнський Союз«** (*Związek chrześcijański*). Під таким заголовком почала виходити в Станїславові польско-руска газета (тижневник), ведена в дуєї противожидівскїм. Цїль газети, вияснена у вступній статї, заключає ся в словах: »Вирвати нашу євєпільність з жидівської зависимости і впливу; з'єднати і з'органїзувати єї до оборони zagrożеної єї екзистенції!« На чолї новинок стоїть зазив: »не купуйте у жидів!«

— **На посєдинок** визвав архикнязя молодий поручник уланів барон Бр. Справа зайшла в часї військових вирав під Перемишлем, де архикнязь Лвопольд-Фердинанд служить при піхотнім полку в ранзі майора. Як звїсно, то кавалеристи уважають себе чимсь лучшим від піхоти. Тої самої гадки був і барон Бр. і коли переходив площєю, на котрій вправляв ся баталїон під командою архикнязя, поздоровив офіцїрів від піхоти з лековажанєм. То подразнило архикнязя, котрий сейчас же дїгнав кавалериста і звернув его увагу на нетактовне поведєнє. Задирчавий барон відповів з погордою, а тоді архикнязь зажадав, щоби він себе назвав по імені, але тут же барон-кавалерист, не знаючи, з ким має дїло, запитав і незвісного єму майора о імя, бажаючи очевидно звести цілу подїю на дорогу личной обиди, котра може бути заспоєна лише кровю. Архикнязь не отягав ся з відповідою, назвав себе Tableau!

— **Жнива.** На Угорщинї вижато жито і в части пшеницю, ячмінь лише подекуди. Слота перебиває збірку. В Німєччинї надїють ся добрих зборів, але видатність ще не звїсна. У Франції почали ся жнива доперва на півночі і північїм заходї. Надїї добрі. В Росії спалила в деяких околицях посуха озиму пшеницю. Яра пшениця лучша, жито мїрне. В Румунї невродило по причинї дуже слїтної весни. Лише яра пшениця буде несогїрша. В Аргєнтинї (полудн. Америцї) саранча натворила багато шкоди. В Австралї посуха пошкодила дуже всякому збіжу. Цїна збіжа буде залежати від того, о скілько недобір в збіжку російскїм, угорскїм і в загалї наддунайскїм годна покрити Америка. Наколи в Америцї жнива хибнуть, то цїна збіжа в Европі підвєсе ся. На відєнськїм торжї нотовано в минувїм тижднї: пшеницю на осїнь 8-68—9-13; жито на осїнь 7-02—7-35; овєс на осїнь 5-85—6; кукурудзу на жовтєнь 4-49—4-72; ріпак на верєсєнь 12-50—13-05 злр.

— **Родинна драма.** В Мїхові, в Конгрєсївцї зайшов кровавий і рїдко коли нотований випадок. Один молодий жид з сфєри промисловців застрїлив жінку, що з нею перед трєма місяцями взяв шлюб і 4.000 рублів. Причиною сего страшого кроку була суперечка, яка зайшла між молодим жидом а вітцем жінки, в наслідок чого скочив він до другої комнати, хопив револьвер, двома вистрїлами положив трупом жінку і прострїлив шапку на голові єї вітця.

— **Снятинська рада повітова** уконституєвала ся в сей спосіб, що маршалком вибрано дїдича

Стефана Мойсу, а заступником дра Ник. Кшиштофовича.

— **Бойкот урядників.** З славного Хебу доносять телеграфїчно, що реставратор гостиницї вимовив на днях старостї хєбскому і єго урядникам абонамент на обїди. Рівночасно виповїли також деякі властителї камїниць помешканє кільком урядникам поліційним.

— **Процєс проти Бойчева** і єго товаришів префекта поліції Новїліча і жандарма Василєва о замордованє любовницї Бойчева, Анни Сїмон, сьївачки, розпочнє ся в Софїї в найближїм часї. Акт обжалованя готовий. Всї три обжалованї о безпосередну чинну участь в убїйствї, а прокуратор вносить для них кару смерти. Бойчев вправдї заперечує всему і подає, що він критичного дня находив ся в палатї кн. Фердинанда і був при обїдї двірскїм, але товариші єго зізнали, що Бойчев був на місци убїйства і враз з жандармом Василєвом кинув Сїмонову в Марїцу. Василєв каже притїм, що Бойчев перед удрушенєм Анни відкликував ся на розказ кн. Фердинанда, а за помїч в убїйствї виставив єму тратку на 3.000 франків яко винагороду. Вийшло також на яву письмо Бойчева до Новїліча, в котрім Бойчев учить свого товариша, що він має подати до дневників, як би случайно прєса заговорила про сю пригоду. До розправи покликано 46 сьвідків. Дитина Анни ховала ся доси у Болгарки Іванової, хоть їй ніхто не платив за удержанє. Однакож на днях австро-угорскїй консуль відослав дитину до Пєшту, під опїку сестєр милосєрдя.

— **Марно Твен,** американський писатель, запротєстував против складки, зарядженої для него через редакцію *»New York Herald«*-а. Твен говорить: »Чєсний чоловік не може приймати милостинї, як довго може ще працювати«.

— **Поганий злочин** сповнено в Лютич, в ряшівскїм. Братя Янунї, що сидїли разом на євадковїм господарствї, посварили ся о покїє трави, а потїм побили ся. На послїд молодший, ще неовнолїтний убив старшого, котрий полишив вдову з немовлятем. Убийник увязнений; арештовано також єго матїр, що мала підїуджувати до злочину.

— **Зрослі з собою близьнята.** Сими днями одна селянка привезла до лікаря в Курєску близьнята, двоє дївчат, зрослі в крижах. Невїста та питала ся лікаря, чи би не удало ся за помочию операції дївчата розлучити. Мають ся они дуже добре, є здорові і добре відживлені. Лікар оріє, що операція є неможлива.

— **Населєнє Греції,** що так бундючилась в війнї з Турками, вносить після послїдного спису з 1896 року 2,433. 806 жителїв, іменно 1,366.816 мужчин і 1,166.930 жєнщин. Атини самї мають 111.486 душ.

— **Важнє відкритє** зробили Англїїцї в Египтї: віднайшли старинний папірує з грецким текстом, обнимаючим виклад науки Христа. Папірує походить певно з II. або III. віку нашої єри. Найбільші англїйскї учєні слїдять тепер текст, що в перекладї має бути розповєюднений в мїліонах примірників.

Вїсти з Епархїї Львівскої.

Митроп. Ординарият надїлив стипєндїєю ім. сьв. Георгїя 100 зр. річно Вас. Дорожнїського слухателя прав на університетї у Львові. — О. Епифанїй Роздольскїй одержав канон. інституцію на Соколів. В пропозицію принятї: на Руду дек. стрїйского оо.: 1. Ем. Левїцкїй, 2. Петро Чєкалюк, 3. Петро Яцишин, Макс. Артїмович, Вол. Сабат, Конст. Петрушевич і Алекс. Джулїнскїй; — на Мозолівку: 1. Ник. Янович, 2. Вол. Богачевскїй, 3. Вас. Томович, Іє. Копєртїнскїй. — Презенту на парохїю Должанка дїстав о. Дамян Лопатїнскїй, катихит видїлової жєньскої школи у Львові. — О. Григ. Даків, сотрудиник з Городка, дїстав завідательство в Ровні. — Консїсторїя дозволила о. Ник. Винницкому, сотрудиникови з Галича, приступити до парох. испиту конкурєсового в найближїм термінї. — О. Филип Сєвєргун, новопост. прєсвитєр, дїстав прив. сотрудицтво в Дєнісові. — Консїсторїя вставилась до президїї. намїстництва о згоду на канон. інституцію оо. Євг. Шухєвича на парохїю сьв. Петра і Павла у Львові і Дамяна Лопатїнского на Должанку. — О. Ів. Глодзїнскїй вїзваний на верєсєнь до кап. інст. на Руду дек. буського. — Правительство асїгнувало плату з релїг. фонда для приватного сотрудиника в Соснові на один рік.

Переписка Редакції і Адмінїстрації.

Вп. п. А. у В. Дві статїйки дїстали, подамо в тих днях. Спасибї! Просїмо й дещо иньшого.

Веснянки

прищипки, утробяні плями вигубляє успішно в дуже короткїм часї, від давна випробований

Crème Iris

161 14-? Д-ра Whytt'a

Цїна слїока з приписом ужитя 80 кр.

Тільки правдивї з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в аптїцї

Житм. Ружєра

під »Срібним орлом« у Львові.

